

DOMA SWĚT
RJADUJE WLAD. ZMEŠKAL

v.

MATO KÓSYK:
PŠERADA
MARGROFY GERA

DELNJOSERBSKA EPISKA BASEŇ.

W BUDYŠINJE 1924.

Z NAKŁADOM KOŁA SERBSKICH SPISOWAĆELOW

W. H
1276 u

[Faint, illegible text within a large rectangular frame]

ZHROMADŽENE SPISY MATA KÓSYKA

ZEŠIWK II.

PŠERADA MARKGROFY GERA

WK 8° 1197 a

J. Steiner.

[1276]

Handwritten text, possibly a date or location, in a circular stamp format.

Handwritten signature or name in cursive script.

KNIHOWNJA DOM A SWĚT

RJADUJE WLAD. ZMEŠKAL

V.

MATO KÓSYK:

PŠERADA MARKGROFY GERA

DELNJOSERBSKA EPISKA BASEŇ

W BUDYŠINJE 1924.

Z NAKŁADOM KOŁA SERBSKICH SPISOWACELOW.

WŠITKE PRAWA Z PRAWOM PŘEŁOŽKA
WUMĚNJENE.

ĆIŠĆ SMOLERJEC KNIHICÍŠĆEŔNJE A KNIHAŔNJE
Z. D. Z WOB. RUK. W BUDYŠINJE.

PŠERADA MARKGROFY GERA.
1882.

RESEARCH AND DEVELOPMENT
SERBIA

Nuzne zuki w dołach rozlěgachu,
Kenž wšo k zgromažińe wabjachu;
Lej, jo serbske ludy husłyšachu,
Kenž se k swětem' lěsu šišćachu;
Do pórědneg' wěnka zestupašo
Jěsno wšo, kaž nałog psíkazašo.
Slawny pan pón stanu we sřejzi
Z tužnym głosom take grońecy:

Cas jo tud, ab' wam nět zapowědał
Zaklětego statka tšojeńe.
Na což sam běch zagórony glědał,
Buži k nowej bóli spomńone.
Gaby sam we sńerši lušej wóstał,
By tež hušseg' měra slódkosć dostał;
Lušej kšěł na pšece honińeš,
Ak ten statk zas debu z hustow wzeš.

Lej a cesne knězy, sławne pani
Hobstupichu stoł tog' wójdody,
Wšo pak hobcerichu luda mani
W ponižnosći dalej stojecy.
Nimski pósłańc nět wšo naštyřone
A wót Gera złosńe humyslone
How za wěrnosć daś se dowožy,
Ak wón z takim husta wótwori:

„Stroće buži wašej husoknosći,
Stroće skobodnemu wójnařu!
Stroće buži wašej narodnosći,
Stroće celem' sławnem' słowjanstwu!
Žognowańe wašym płodnym pólam
Měr a zjadnosć wšyknym serbskim dołam!
Take póstroweńe předy mam,
Kenž wót Gera debu pšínasé wam.

Wót něta dej broń wša wótpócywaś,
Mělcaś wójnski ruš na nińerne,
Wót měra jan deje husta spiwaś,
Z wašych tšunow zazněś wjasele,
Nime ga dawa Serbu žinsa ruku
Žycy stroće jomu a wšu gluku,
Měr a zjadnosć Gero zlubjašo,
Žož že přerweej běšo winikstwo.

Jogo mucy nět, až cnze pšawo
Jogo ruka cesto nužašo,
Až nej wšo se k jogo cesći stało,
Ale młogi statk jog' zaklějo;
Jogo zmucy stawne wojowańe
A tak pšosy was wo wódawańe,
Měr ga dej se stawńe hobtwarziś,
Pšijašelstwa zwězk se založyš.

Tog'dla pšosy wón was w pónižnosći,
Aby k ňomu głowne pani šli;
Ab' wše gromaže tam we zjadnosći
Měra zwězk na pšecej stwóрили;
Aj ga kněže, nět se hobmyslijšo
A se skóro ze mnu sobu zgnijšo,
Ňeskomužćo taku dobroś jan.
Ňewótstarcćo taku lubosć žgan.

Jogo grod stoj južor hupyšńony,
Ab' was hupowitał dostojńe,
Z pletwami jo ceły hobšěgńony,
Z wérchow wise k cesći banaře.
Jo, za huššy swěžeń to jom' plaši,
Gaž wón w swójej ruce serbsku wažy;
Sważbańske su pón te góžiny,
Gaž se Serby zwěžu z Nimcami." —

Póslańc tak to złosne wotglědańe
Z lěbgožecym słowom zjawjašo.
W hobceřeńu nasta žiwowańe:
Chto ga žedńe take słyšašo?
Kak ga mogał ten nam žycyś gluku,
K psijašelstwu powdaś swóju ruku,
Kenž za serbskej kšwju jan głožešo
A swój mjac jan na nas šěgašo?

Zwótgrańašo k přednem staršy pano,
Kogož zwěrnosć wšuder póznata:
„Bratši, pšawé huzgónujšo jano,
Lěc se nstupa do skazeńa.
Młoge słowo z hustow wěrnó znějo,
Wót hutšoby pak se hynak chwějo,
Słowa winika su pótajmne,
Rownož zjawne su a psijazne.

Gaž se spomńejomy šěžkeg' casa,
Ak se z Nimskej zwada zagóře,
Ga nas nam'žo pšeskjaržowaś raza
Žedna wědobnosć wšak we wińe,
Z měrnej myslu how ga pušowachmy,
Z měrnej myslu zemju hobžělachmy;
Aj, to běšo zbóžny, glucny cas,
Ak swój dom how namakachmy raz.

Nět pak wěmy, chto we našych chromach
Naduwašo plońe něměra,
Chto we cesne hupyšńonych domach
Kumštne hurězki nam zezłama,
Až tych tšunow plakajuce zuki
Wěcej nězněju wót domnej' gluki,
Młoge hubužone wjasele
Pšewroši se juž do tužyce.

Nět ga wěmy, chto wšo skóńcowašo,
Žož naš chóluj zemju hobceri,
A žož setwa deře zestawašo,
K płodnej nažěji se hubuži.
Gaž se pódermo znój k zemi roni,
Ňama pilnosć wěcej niži krony,
Plišć a skjaržbu proca zažnějo,
Kakež myto raz ju zcarujo.

Nět ga wěmy, chto nas starcys kšěšo
K padu, ab' se z lažka zginuli,
Chto nam z pastwy syte zbóžo wzešo,
Z mócu mjaca cesto huweži.
Jo nět wěmy, chto nam z dobytkami
Cołny rubnu ako z pokładami,
Proca młogeg' celeg' żyweńa,
Žyweńa zas cela nažěja.

Cuznik stawńe lichy pušowašo,
Gaž pšez serbski kraj se pórašo,
Jo, wón pšijazosć jan namakašo,
Cuze běšo nam wšo winikstwo,
Ako cuze kšawne wójowańa;
Něto pak dla našog' hoplewańa
Dejmy ruki hucyś z mjacami,
Hobaraś se ako z kopjami.

Chtož pak z takim nadpadom nas witał,
Z dłymokego měra hutšašył,
Chtož jo wójnsku pochorńu k nam chytał
A nas z wójnskim kšikom hužěsył,
Togo lasne rukipowdawańe
Jo jan pšisłodnika pšisegańe.
Gwězdy z něbja přerwey wótpadnu,
Ako k Geru mamy dowěru.“

Lěbda take słowo rozlěgašo,
Což tog' pšlańca wšak zabłuži,
Ga ten „Law“ se zrazom hurownašo,
Kaž že wěsty pan se pońeni;*)
Pšeto jogo statkam skobodnosći
Nerowna se nicht we hokołnosći.
Ten ga hužěsy nět pšlańca,
Ako tam tak na ņog' zagrima:

---

*) Serby mějachu wšake pšiměna.

„Z twójich hust jan hujže lutne Ǫdgańe:
K starceńu nas wšych do skazeńa.
Take gładke, lasne pšichylańe
Šybałosć jo złosna hužowa!
Ǫdgań, ja by śi husta zrozkłojował
Z kopjom, aby wěrnosć huzgónował,
Ja by stamał naštyronu złosć,
Něbył ty naš pócėsćony gósć!

Gero pyta našo pótopeńe
A z tym chwalbu swójich měršnikow,*)
Jogo winikojske zakósćeńe
Nama zbóžneg' měra mysleńow.
Ǫdgań! se tsěsoš, juž se pšeražijoš,
Samo Ǫdgańe z takim rozjawijoš;
Ǫdgań, to Ǫdgańe jo juž znankstwo nam,
Až sy złosny pšisłodnik z tym sam.“

Lěbda „Law“ tak w gniwe zarycašo,
K pomsćeńu swój mjac juž pózwignu.
Ak ned naša smuga pšistupašo
K hoborańu, aby winiku
Žgan nic škódnego tu něhucynił,
A tak bogow gniw se něhubužił;
Jo pla Radogósća**) pšikšyte
Winiku tež blido we dońe.

*) Nimske křesćijanske měršniki chwalachu Gera dla jogo gniwa pšěsiwo Serbam.

**) Radogósć (Radegast) = hoplewań pšijašelstwa, wósebe gosćow a gósćinowańa.

Ňerad k pŏslańcu smy pšiskŏcyli,
Gniwa hogeń jo nas rozdrosćil;
Lěpej bylo, gaŕ se skomužili
A ten kšawny statk se hucynil,
Skŏro jadnog' Boga rozgniwane
Hujadnajo rukipowdawańe
Drugim, gaŕ to woko ņebjaske
Huglědajo nas we ņewińe.

Pŏslańc zas se skŏro dohukšuši,
Ako našu pomoc wižešo,
Jo, wŏn nowu złosć ned nahumysli,
Nowu šybałosć ned zjawjašo.
Lej, wŏn ruku k ņebju hurownašo
A pŏn z kšutnym głosom pšisegašo,
Mało Serby jomu rozměchu,
Wšykne bogi jogo slyšachu.

„Tebe wŏlam, kenŕ ŕeń hubuŕijoš,
K znanku“, tak wŏn něto wołašo,
„Tebe slyńco, kenŕ wšo rozswětlijoš,
Aŕ jan wěrnosć z mŏjich hustow ŕo.
Bog naš jadensamny! ty jo slyšyš,
Kenŕ wěš wšyknu pŏtajnosć a wiŕiš,
Kenŕ wšu wěrnosć jano lubujoš
A zle statki k padu starcyjoš.

Gero šćodře tud mě hupóslašo,
Ab' wam póstroweńe hugronił,
Wón was kněžych k sebe pšikiwašo,
Ab' se wěry zwězk z nim założył.
Gaž že Nime bžo Serbu ruku dawaš,
Pón dej stawńe měr a zjadnosć stawaš,
Broński zogoł pón raz huńelkńo
A wšen wójnski kšik se zabydńo.

Gaž pak mójom' słowu ńewěrišo,
Łakam dalej tež wam hobwěšćiš,
Cogodla wón take humyslišo,
Což was ako žiw keo zabłužiš.
Cowańe jo Gera pónužiło.
Jogo smysły krađu hobrošiło,
Až wón k žiwu bywa drugi muž,
Kenž keo k měrnym statkam ńět se zgnúš

Jogo žiwne, šěžke hucowańe
Zjawjone bu młogem' mudremu;
Sameg' jog' ga hobda hulěkańe,
Ak tši nocy pšijže za sobu.
Zjawiš take bu mě zakazane,
Ab' jog' słabosć, take hubójańe,
Ńepšišla pla was tom' k sromoše,
Kenž bu howak w kuždej tšachoše.

Z hústow pak mě take pólužeńe
Wótnuzkajo waša ńewěra,
Až nět teke wam to rozkłažeńe
Powdarim tog' žiwneg' cowańa.
Deře bu to same pšemyšlone,
Wšak wót rozkładařow hugrońone,
Ak wše pótom zjadńe naslědku
Take hukłažeńe zjawjachu:

Cesć ší buži, Gero, dobywařu!
Kenž stojš ako dub we wichaře,
Strowe ší, tom' nimskem' scítowařu!
Swóje muře žaržyš jěderńe.
Běda pak, wěc teke pótopijoš
Winika, wěc gniw jog' hubužijoš,
Gaž jog' žiwne mócy zwěžo cas,
Spadnu twóje twari k prochu raz.

Běda, spněš se móžo twója ruka,
Padnuš twója głowa k nogoma
Winikoju — weto ńej' pak gluka
A wša rada hyšći zgubjona.
Hucyń stawny měř ze susedami.
Zjadnaj se ze wšymi winikami,
W měře změjoš jano dobyše,
W měře teke winik žyweńe.

Z takim słowom Geru hukładašo
Zemska mudrosć jogo cowańe,
A co Gero na to požedašo?
Wy jo wěsćo, wšo jo zjawjone.
Pla tych błyskow, kenž se z ňebja wiju,
Wšyknu wěrnosć wam jan powdariju,
Pla tog' boga našog' jadnogo
Wěrnosć z mójich hustow hujžešo.“

Lěbda tak ten pósłańc pšisegašo,
Padnu błysk we bližy z mrokawy,
Lej! a pósłańc ned se hulěkašo,
Jogo wědobnosć jog' hužěsy;
Pšeto kužde słowo běšo łdgańe
Šybałe a złosńe namakane,
Až se jedno z drugim makašo,
Gromadu wšo deře słušašo.

A nět sta se z ňebja pogrozeńe,
Nacož łdgař tak žiwno zadžašo,
Ale ned wón zebra hukšušeńe,
A ze šybałosću wólašo:
„Lej, naš Bog ga sam mě husłyšyjo,
Kenž wšu wěrnosć gnadńe hobznanijo,
Jo, to ňebjo samo wótgroni,
Až wša wěrnosć z mojich hustow zni!“

Lej, a na to wšykno honiměšo,
Jan tog' nĕbja gniwne grimańe
Pótajmńe we husoknosći zněšo;
Skóro běchmy teke nĕměrne,
W nutśikach ze sobu wójowachmy,
W nĕwěre ga hyšći cwiblowachmy,
Lěc smy tež wšu wěrnosć zgónili,
Aby k našom' strowju stupali.

A wót wójwodoweg' stoła zněšo
Znaty głos tog' stareg' ryšańa,
Kenž pla wšych we huššej cesći běšo.
Jogo rada stawńe chwalobna
Gaž juž bóžu wolu pšewažowa,*)
Mudrosć že jog' słowa pšewóžowa.
A wón z takim husta wótwóri
Ak se k nĕmu hucho hobroši:

„Póslańc, twójo słowo wótnowijo
Starych ranow ból a šerpeńa,
Jo, to serbske woko zasej ldzyjo,
Dokulž cesto ruka Gerowa
Jano k zlosći jo se huownała,
Młogu nažěju nam skóńcowała,
Jano pšez nejdlejše zabyše
Móže stawaš cełe zjadnańe.

---

*) Młogich glownych Serbow rada plašešo cesto wěcej
ak tych bogow.

Weto pak buž pši nas powitany,
Dokulž pósłańc takeg' měra sy,
Kenž jo teke wót nas póžedany.
Z měrnej myslu ga raz pšížechmy
Tudy, aby zemju hukubłali
A tak carobu seš dobywali;
Cuze běšo nam wšo winikstwo,
K měru wjazym naš se chylašo.

Z togo buchmy wót was hutšašone,
Hubužone z měrných cowańow,
K wójskej broni buchmy nahucone,
Ab' tym našym dali sćit a schow.
Běda pak, waš nadpad jo nas słabił
A tak k wótsem' pomsćeńu nas wabił,
Dajšo něto měra wěstosć nam,
A my zabydńomy wšykno wam!

Jo! wšu wěstosć měra južor mamy,
Žož se pla tych bogow pšisega,
Tam tež słyše, suže wóni sami,
Jo! jich gniw se wala na lđgařa
A jom' stupa na pěty jich klěše,
Lěc tež stawńe huběga na swěše.
Něby juž se bogi pomsćili,
Gaby newěrnosć jan słyšali?

Wašog' boga blizkosć hucujomy,
Wašog' jadnog', lěc nam něznaty,
Hušše žertwy*) jomu zlubijomy,
Gaž tog' měra zwězk se hucyni.
Komuž Nimc juž służy z modlitwami,
Togo teke póznaš póžedamy,
Chtož nejlěpej zemskim lěbgoži,
Jo za lěpšeg boga žaržany.

K měru pak smy něto psichylone,
Sam waš Bog jo k tom' nas psiwabił,
Pšez měr jano smy zas hukšušone,
Wótpócywa, chtož se humucyl.
Měr jo balzam na wše šěžke rany,
Měr wót hužyša nam skóro znani,
Pótom zaznějo zas wjasele,
W drugich zukach tšuny zaklince.

K měru jano! take zdychowańe
W kuždej hutšobe dře nastańo.
Lej, te póla nějsu hobžělane,
Dokulž za broń ruka psimašo,
Naše zbóža kšě byś wótkubłane,
Naše wjaže zasej hurownane.
Daś zas domna gluka zakwišo,
Domne wjasele se zagóro!

---

*) žertwa (hožed) = hopor.

K měru jano! lej, we husoknosći
Gwězdy blyšće wše se we měre,
Tam se kšasne wšykne we zjadnosći,
Ňejsu žedne sebe k zadoře.
Žedna drugej swětło ňezaduwa,
Daniž ju we gnušu dale suwa,
Měr a zjadnosć jo jich blyšćeŇe
A jich krona huššy pórěd že.

K měru jano! lej kak tam se wiju
Ptaški měrne w rajach wětšowych,
A se žedne, žedne ňezdwójiju,
Gaž tam šěgnu w smugach zwězanych.
Lej, kak žwałki rěckow su bžez cuša,
Weto měr a pórěd k pušu słuša,
Gaž se jadna měrne dalej zgño,
Druga zas se za Ňej kólebjo.

K měru jano! Wšo nas k měru góni,
Ňeskomužmy takeg' wabeňa,
Kcomy witše do nimskeje strony
Našog' měra, našog' strowja dla.
Sam se zgnu ku Geru k radowańu,
Ab' jog' ruku tłocył k hujadnańu,
Daš se žinsa jano zachopjo
Raz mjaz Serbom, Nimcom bratšojstwo.“ —

Lej, a słyńco južor hugasowa
Pód tym słowom sławneg' wójwody,
A naš něměr we nas hušichowa,
Póslańcu ga něto wěřachmy,
Kenž tu šybałosć jo dokóńcował,
Ze žadliwym łdžanim huzwarbował
Sebe złosńe wšyknu dowěru,
Kenž tež dychał běšo z pšeradu.

Deře běšo tak wšo hupšěžone
K hobdašu ze sešu błudnosći
Nas, a lěpej hyšći pólecone,
Kake zemske něby wěřili?
Lěc pak weto něcht se hubójašo
A dla wěrnosći wšak cwiblowašo,
Chto ga pšehušyjo něbja rěc,
Pšemudrijo zradowanu wěc?

Lej a tak my skóro w carnej nocy
Lažachmy we słodkej błudnosći;
Žedno znańe, žedne bóže mócy
Nějsu naše smysły zbužili.
Sami naše bogi zezdrěmachu,
Dyž nam žednog' sćita nepowdachu,
W carnej nocy jan se kněžachu
Carnych bogow mócy k skazeńu.

Tak my błudne zasej zestawachmy,
Ak se jutšne zoŕa zgoŕechu,
A zas k zgromažiŕne zestupachmy,
Ab' se kjablowało z wěstosću
Chto z tych huššych panow huzwolony
Pšínasć dejał měŕ ten pólubjony;
Chto pak wěžešo, až Mórana*)
Nam ten kjabel sama pšepowda?

Lej, a z wójwodu se wótžělichmy
Na puš ho tšízasćich wósobach,
Na nejcesŕnej pón se hupyšnichmy,
Deŕe hobkasane we płašćach.
Nět se domnym ducham**) pšemodlic hmy
Domnu gluku wšu jim pširucychmy;
Pšeto žož se bogam pšiwóła,
Tam jich sćit se teke pšesćera.

Ak se zgnuchmy juž pšejc rejtujuce,
Naše žony slězy pšignachu,
W rukoma te małe žaržajuce,
A ze ľdzami take kšikachu:
„Wótchyljšo zasej waše puše,
Nastawa že we nas tužne cuše,
Až na pšece wót nas hujžošo,
Zasejwižeŕne nam ŕebužo!

---

*) Mórana = bogowka sŕerši, sŕerš.

**) Wšake duchy, kenž domny sćit powdaju.

Chto by pón tym małym pokazował
Z kopjom chytaś ako z prakami,*)
Chto jich ruce pótom rozhucował
Rubaś, hoboraś se z mjacami?
Chto by z mudrym słowom wjadł pón radu,
Mjazy luda jadnał wšaku zwadu,
Chto by był na pórěd glědajcy,
Gab' wy pany wěcej nępsišli?“

Lej, te małe synki husćerachu
Za nami te běle rucycki
A se k lubem' nanu pšišišćachu,
Ab' nas ze wšym pušćiš nęksěli,
Našo woko pak se humokśowa,
Gnuše ga wše mócne hobłapowa.
Och te małe južor cujachu,
Kak nas k slědnem' razu hajckachu.

Sławny wójwoda pak troštujucy
K žonam take słowa řacešo:
„Co ga žalosćišo plakajucy,
Co nas sami hyšći tužyšo?
Lej, to slodše ga wam zwarbujomy
A to drožše tež wam hukupjomy,
Žeden poklad namžo huwažyś
Měra cas a z nim se pšeměriś!

---

*) prak — chytanko.

Jo, to słodše, což na zemi dajo,
Dej wam měra zbožnosć powdariš,
Wěcej nět se žona nězlěkajo,
Wójnski ruš wěc něbžo zogoliš;
Wzejšo małym jan to kopjo z ruki,
Hucćo zato jich tych tšunow zuki,
Jim nej' třeba wěcej z mjacom graš,
Ale z hustami mě zaspiwaš.

Smy pla dobrych duchow hoplewane,
Radegósć nam dawa psijaznosć
Wšuder, psez wšych bogow hoborańe
Něškózi nam carných mócow złosć.
Což sam Tsigłow*) zjawi k huwěžeńu,
Něbžo wón ned starcys ku skazeńu,
Aj, ga waše ldzy nět hutrějšo,
Žywa**) se nad nami zmawujo.“

Hyšći raz bóžeńe; pón se dachmy
Wót tych lubych lasńe na drogu,
A wót blizkej górki poglědachmy
Hyšći raz na dyma mrokawu,
Kenž wót našych wjažow hustupašo,
Žož ta žona płońe naduwašo.
Och, to slědne byś že dejašo,
Což wót doma woko wižešo. —

---

*) Tsigłow (Triglaw) = tsiglowny bog, stwórišel, zdžar
žaf, stłamař.

**) Žywa = bogowka wšogo żyweńa.

Žiwno, žož jo howacej na pólach
Naša broń se z Nimcom měřila,
Žiwno, žož we hobaranych dołach
Serbska kšej jo cesto běžala,
Nět wšo z měrnej myslu pšeglědachmy,
Hopasane že se nehudachmy
Z wójnskim ředom, město banařa
Naša cesna plašć se zmawowa.

Skóro po lasnějšem rejtowańu
Groda wěrchy juž se blyščachu,
Žož nět chylachmy se k hujadnańu,
Lej, a banaře nas witachu.
To nam Gera wěrnosć hobznańašo,
Tak se naša bójazń wótchylašo,
Błudnosć dašo nam wšu skobodnosć,
Zdaše wěrnosći zas wjasełosć.

Weto pak nam hyšći pózadzašo
W našych nadrach serbska hutšoba
Dyž se wóneg' casa spominašo,
Žož wót tudy ruka Gerowa
Wójnske kopjo jo k nam pšichyšila,
How te mjace za nas huwóstšila,
Ten grod běšo nam pšed wócowu,
Złosći gnězdo — založk k měroju!

Och my wboge złosne hobelgdane,
Kenž wšym nimskim znankstwam wěřachmy,
How nam běchu seši nastajane,
Pasle, do kotrychž smy wólne šli;
Slězy wěrnosći ga běšo ldgańe,
Slězy psijazosći zaklěwańe,
Jo ta hela tud se žaglašo,
Lěc ak něbjo nam se zjawjašo!

Skóro wše psez Łobe ložowachmy,
Žož tog' groda wóseń plějašo,
A se k mójnej muri psibližachmy,
Kenž to twardnišćo raz hobdašo.
Cesne wójnaře nas powitachu,
Banaře se k głowam psichylachu,
Tak my bychmy z cesću hułojte,
Z psijazosću južor łapjone.

Ako běchmy něto psewežone
Psez tu smugu wjažow we grože,
Ga nam buchu górej wótwórone
Mójne dwóje žura do žurle,
Lej, a dlujki rum se wótwórašo,
Kogož wěrch se žiwno hukšiwjašo,
Mójne slupy ga jen žaržachu,
Kenž zas cesne pletwy zwězachu.

K nam nět z pšijazosću pochlony
Gero napšešiwu stupašo
A za zdašim deře zwjaselony
Ako pšijašel nas witašo.
Lej, jog' hoblico se wótropjašo,
Což tog' casa wichař hobruñašo,
Woko jog' pak zabłyškota se
Wót wšej šybałosći znańece.

Ten, ak howacej nas starkał k padu,
Jano wójnsku mysl nam zjawjašo,
Togo hobda drugi wjazym krađu,
Ten nam z gładkim słowom žebřašo;
Gad w jog' nutšikach pak huparskašo.
Hela, kenž wšu złosć nam hukluwašo,
Lej, a take zatawjone wšo
Raz tak tšašnje tež nam grozašo.

„Sławne Serby, bužčo powitane!“
Z takim Gero husta wótwori,
„Hurozmějšo togo pónižanje,
Kenž wam škódowašo we złosći,
Wam, měř lubujucym, sława, sława!
Sławnem' Serbu Nime žins ruku [dawa,
Aj, ga něto hu nas witajšo,
Staru kšiwdu zas nam wódajšo!

Kak tu gózinu nět cesćim jano,
Žož na pšece bžomy zjadnane?
Jo! daš měra zwězk se skóro staño,
Něžli słyńco z nowa zgóro se,
Taki měr se stwóri mjazy nami,
Kakiž humarłe jan maju sami,
Taki zwězk dej měr nam hobwěsćis,
Kenž ta smerš raz nepšemóžo zryś!

Něto pak sćo móje cesne gósći,
Gósćina wam k cesći wabi nas,
Daši zněju zuki wjaselosći
A daš służy žins ten krotki cas
K stareg' winikojstwa hujadnańu,
Sławneg' Serba z Nimcom k bratšowańu,
Stare rany buže zabyte,
Stareg' casa šežke cowańe!

Skóro nam pši lěbgožonej spižy
Tšuny gercow luštne zazněchu,
Zestajane pórědne we bližy,
Teke za ředom wše zajgrachu,
Nimske zuki nam se spódobachu
A je serbske husta huchwalachu,
Serbske „sława Nimcu“ zazněšo,
Ak nas wino južor zbłužešo.

Pseto nam bu wino nalewane,
Kenž wšak z gad'watymi pišimi
Złosné bu psezjano huměšane,
Ab' se naše smysly zblužili.
Našej wócy ga se zašamništej,
Našej noze krađu hosłabištej.
Łacnosć jano w hustach palašo,
Wěcej wina se tež pijašo.

Tak se Gero hyšći nedowěri
Wót slědka nas jěsno napadnuš,
Ně, tu zlosć wón stawi hušej měry,
Ab' kaž žiše mogł nas pšewinuš.
Móc ga w našych cłonkach něbydlašo,
K spańu se ta głowa zechylašo,
Ak juž Drěmotka*) se kněžašo,
Kenž tež grajuce pšeje wabjašo.

Skóro tšašny wichař nastawašo
Wence wěc a wěcej rycajcy,
Kenž tog' groda muře hobgańašo
We jog žěrach žiwno šwicajcy.
Tšašné rozlěgašo k našom' huchu,
Ak tež sowy dlužko sobu zhuchu,
Nocnych tšachow znatecyńaře,
Carnych škódných duchow póslańce.

---

*) Bogowka, kenž spijucym séit dawa a pši směrkańu
swójo kněžařstwo hugba.

Teke „Bóžej lósći“ zakšíkańe*)
Cesto tšašne głosy pšehušy,
Jeje žalosćiwe huwólańe
Něgnu žednych bogow k pomocy,
Zabyte ga běchmy, zachyšone,
K padu, k skazeńu jan zastarcone,
Carne bogi bělym huspńechu
Ruce zmilnosći dře k cłowěku.

Take tšašne głosy jano běchu
Něto naše smertne kjarliže,
Kenž te bludne smysly nerozměchu,
Což jim howak zněšo póziwńe
Ak tež bytšny mjasec hugasowa
Carna noc wšo swětło pšewinowa,
Ga tog groda založk zadžašo,
Což kaž ze spańa nas zbužašo.

Gero nět pak z krotkim huwólašo,
Dyž jog' głos se w hustach łamašo,
A wšak sam nad swójim słowom džašo:
„Lej, ten cas juž wabi k měru wšo,
Směrši měr kcu teke wam nět dawaš,
Zwěrne znanki bdu ze zeńe stawaš,
Ab' naš zwězk se mogał jěsńej staš,
Kcu te znanki górej hupósłaš.“

---

*) Bóža lósć (božy glos) — bogowka, kenž pšez wšaki
plíšć zemsku něgluku pšipowědujo, aby cłowěka warnowała.

Lěbda Gero nět se nawótchyli,
Ako z nim tež pšijašele wše,
Lej, ga kaki žiw nas zahužěsy,
Žuřa w bokach howak pótajmne
Hobronite zrazom huchytachu,
Jo! ak hela šamna huparskachu
Na nas wbogich wšykno skazeńe,
K směrši žěšo našo žyweńe!

„Pšerada“, tak zrazom z hustow zněšo
Našog' sławneg' cesneg' wójwody,
Lej, a wón tež južor hoblěžešo,
Kopjo jogo nadra pšewěrši.
Łdzy pak z kšikom zrazom hušišćachmy,
Ak tog' zwěrneg' we kšwi hupytachmy,
Taka ból nas wěcej zapšimě,
Ak ta bójazń w smertnej tšachoše.

Žiwno běchmy zrazom hubužone,
Nowu móc nam powda sćaklina.
Lej! jan z pěscami nět hobrońone
Walachmy se wše na winika;
Což jan běšo z ruku dostańone,
Lažašo tež skóro roztergńone,
Tak my skóro nage skócychmy
K wójńe, a pón mjace łamachmy.

Našych ranow bóli nehucuchmy,
Zapalone běchmy k pomsćeńu,
A ak nimskej ruce huwinuchmy
Wótšu broń, jan za nas wóstsonu,
Hyj, ga ta nět razně zaklinkašo,
Winiku móc našu pokazašo,
Až te złosne wšak bžez skobody
Běchu k našym nogam spadali.

„Sława, sława“, z našych hustow zněšo,
„Stłamana jo nimska pšerada.“
Ako jěsno teke honiměšo,
Chtož to dobyše tak huwóla,
Smertna slabosć ga nas hoblapowa,
Ak se sćakliwosć zas wotchylowa.
Našych zwěrných pšestře Smertnica
Južor górej wšak na winika.

Kaka ból, ak nět nas zahobtužy,
Ze słowom jo namgu hugroniš.
Žedno gnuše pak nas nezabłuži,
Kšěchmy že se jěsno humóžyś;
Humarłym nět z ruki wóthurychmy
Mjace, tak se wšako hobronichmy
K hustućeńu z města tšachoty,
Žož su naše zwěrne padnuli.

Zrazom žiwy zogoł husłyšachmy,
Kšik a klěše górej zazněšo,
Lej! juž hužěsone hupytachmy,
Kaka mań se k nam zas walašo
Hobronitych wót pótajmnych rogow,
Hobdane tak buchmy wót wšych bokow,
Našu směrs nět zjawně cujachmy,
Winik běšo wele mócnejšy.

Lěbda našo lěpše hobmyslichmy
Mjazy sobu jěsno zmykajcy,
Ak juž młogeg' Nimca powalichmy
Z mjacom do ňog' mócne rubajcy.
Padnuš kšěchmy drogo hukupjone,
Pšeradniku běšo hobznaŋone,
Z kakim hoprom Serb naš padnuš wě,
Kak se k směrsi bližy skobodně.

Wótše mjace něto zawyrcachu,
Kenž na rany rany hurychu,
Kšute ruki wše se hupinachu
Huchyšit broń k jěsnem' skazeńu.
Cesto pšehušy wšo žiwe klěše
W rozlegańu ako smertne zněše,
Nimcow tšo na Serbu lažachu
How a tam we smertnem naglědu.

Tak se z winikom wše huměšachmy,
Kuždy běšo k swójej hoboře,
Mjazy sobu sebe pšiwolachmy
Hyšći serbske słowa skobodne;
To tych lubych zwěrných slědne běšo,
Což že k hušyma mě slabe zněšo,
Pšeto na mńo sćity řagachu,
Kenž mě chylu smysly rubnuchu. —

Jano dobry duch se na mńo zmili,
Kenž nět mójej wócy zacyni,
Aby ňewižel, co nazgónili
Su te lube bratši we směrši,
Wěcej ňamožašo wójowańe
Plašěš, ně jan lutne mórdowańe,
Šěžke rany hobznanichu to,
Z kótrychž kšej se na předk walašo.

Take hugódach wšo we wěstosci,
Ako wócušech zas we smyslach.
Pón se hoglědnuch we hokołnosći,
Ak nět lube bratši hupytach.
Směrši měr se wšuder zmaowašo,
Nimce, Serby, wšo we měre spašo,
Och tam naše zwěrne husnuchu,
Kenž su spadnuli pšez pšeradu!

Hyšći raz mě wšykno k mysli zěšo
Ako žiwne šěžke cowańe,
Bóžko pšede mnu wša wěrnosć běšo,
Padnuli su naše zwěrne wše,
Ja je wižech, wšykne hajkajucy,
Ako góle ho ně plakajucy;
Šěža mócńe wšak mě hopšimě,
Až we tešnosći sam zabych se.

Blizki ruš mě skóro huzbužowa,
Nimce k žurli górej stupachu,
A jich blizkosć ned mě hužesowa,
Myslach že se, kak se humogu.
Žaržany dře běch za humarłego,
Tak mě wóstawichu lažecego,
Ak wše bratši buchu zmóržone,
Bogam buži take skjaržone!

Hyšći k lubym jadno poglědńeńe,
Pótom skócych z města tšachoty
We myslach na swójo humóžeńe
K žuřam zož se na předk huwali
Předna tšašna mań tych hobronitych,
A tak stupach nět na jabřach zwitych
Celo dołoj we wšej carnej šmě
Ňewěžecy, k comu bližym se.

Ak tak stupach na tom šamnem pušu
Ga na muřu starcych ňezjabki,
A nět póluchach we tešnem cušu,
Lěc že ňebył ňeměr we bliży;
A ja hušłyšach nět žwałkotaňe
Ako našych rěckow głuškotaňe,
Aj, nět wězech, žo že hustach ja, —
Łobe žěšo mě spód nogoma.

Šěžke žuřa buchu wótwóřone,
Kenž jan z mócu dejach wótpacyš,
A ned běšo pši mńo hobzamkńone
Z plěšim se psez Łobe humožyš;
Perweј módlach pak se k huššem' bogu,
Ab mě gnadńe ňasł tam k drugem' břogu,
Pón se chyšich zrazom do žwałow,
Kenž mě hobdachu ak zymny row.

Mucny, wšyknych mócow hobrubńony
Nět na drugem břoze zahustach,
Žiwno běch wót bogow humožony,
Kimž juž hušše žertwy žěka dach,
Tak sam huběgnuch wót wóneg' města,
Wót tog' helskeg' zaklětego gnězda,
Žož wěc žedna zwěra ňebydli,
Žož raz bogow bójazń ňeplaši.

Dobre bogi su mě humóć kšěli,
Ab' wšym serbskim bratšam hugroniŕ,
Kake groznosci su raz se měli,
Ak jo Gero zlosne hucyniŕ.
Daš se taka powesć rozjawijo,
K pomsćeńu wše Serby hubužijo,
Taki statk dej zazněš klěše raz,
Jo! jen namžo cesćiš žeden cas.“ —

Slawny pan po takem honićešo,
Kšik a rušowańa nastachu,
Broński zogoŕ na wšych bokach zněšo,
Serbski duch se zgóře k pomsćeńu.
Móćne wichaře se psibližachu,
Blyski z něbja wšak se hulewachu,
K tšašnem' statku wótbj góžina,
Wšo jo hopóznani z nazdala!

